5. SINIF

SOSYAL BİLGİLER

YAZILIYA HAZIRLANIYORUM

1. DÖNEM - 1. YAZILI

Bu içerik, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından öğrencilerin yazılı öncesi çalışmaları amacıyla hazırlanmıştır. Örnek soru niteliği taşımamaktadır. Hazırlanan sorular, yayımlanan senaryoların tamamındaki öğrenme çıktılarını kapsamaktadır.

1. Melis sabah ilk dersin ardından "Matematik Proje Grubu" ile bir araya geldi. Bu grubun amacı, yaklaşan proje yarışması için etkili bir sunum hazırlamaktı. Melis, grup lideri olarak proje planını hazırladı ve hangi görevlerin kim tarafından yapılacağını belirledi. Ayrıca projenin sunumunda konuşmacı rolünü de üstlendi. Çalışmalarını tamamlayarak projeyi bitirdiler. Yapılan proje oldukça başarılı oldu ve birinci seçildi. Melis bu duruma çok sevindi. Okuldan sonra servisle eve giden Melis, mutluluğunu kardeşi ve annesiyle paylaştı.

Aşağıdaki soruları metne göre yanıtlayınız.

a) Melis'in dâhil olduğu grupları yazınız.

b) Melis'in gruplarda üstlendiği rolleri yazınız.

2. 5/B sınıfı öğrencisi Eymen, zil çaldığında sırasına oturarak dersin başlamasını bekledi. Fen bilimleri dersinde okulda düzenlenecek bilim şenliğine katılmak için arkadaşlarıyla bir proje grubu oluşturdu. Grup içinde araştırma yapma ve hazırlanan bilgileri sunma görevlerini üstlendi. Okulun futbol takımında da yer alan Eymen, antrenmanlara düzenli katılarak takımının başarısına katkı sağladı. Eve döndüğünde kardeşinin ödevlerine yardımcı oldu ve ailesiyle akşam yemeği hazırlığı yaptı.

Eymen'in dâhil olduğu gruplardan üçünü, bu gruplardaki rollerini ve sorumluluklarını tabloya yazınız.

	Dâhil olduğu grup	Sahip olduğu rol	Üstlendiği sorumluluk
1			
2			
3			

3. Nouri (Nuri) ailesi Afganistan'daki iç çatışmalardan kaçarak Türkiye'ye sığınmacı olarak geldi. Yerleştikleri yerde komşuları olan Yılmaz ailesi tarafından birçok ihtiyacı karşılandı. Türk misafirperverliğinden çok etkilendiklerini belirten Nouri ailesi, "Türkiye'yi ve Türk insanını çok seviyoruz. Zor zamanlarımızda bize kucak açtılar, kapılarını çalmaktan çekinmedik." dedi. Yılmaz ailesi ise insanlara yardım etmenin ve farklı bir kültürü yakından tanımanın memnuniyetini ifade etti: "Aslında aramızda hiçbir fark yok. Aynı duyguları paylaşıyor, aynı şekilde seviniyoruz. Onların mutluluğu bizim mutluluğumuz oldu. Birlikte kardeşçe yaşamak en büyük zenginliğimizdir."

Aşağıdaki soruları metne göre yanıtlayınız.

a) Nouri ailesinin Türkiye'ye gelmesini gerektiren durum nedir?

b) Farklı kültürlerden insanların bir arada yaşaması topluma nasıl bir katkı sağlamıştır?

4. Fatih Ortaokulunda düzenlenen kültür tanıtım gününde öğretmenler, öğrencilere Türkiye'nin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) ve farklı ülkelerin kültürel özelliklerini anlatan metinler, fotoğraflar ve dijital kaynaklar sundu. Öğrenciler, bu kaynaklardan yararlanarak araştırmalar yaptı. Elif, Türkiye'deki halk oyunlarını; Ahmet, KKTC'nin geleneksel yemeklerini; diğer öğrenciler ise farklı ülkelerin sanat, müzik, giyim ve kutlama geleneklerini araştırdı. Öğrenciler, edindikleri bilgilere dayanarak Türkiye'nin, KKTC'nin ve diğer ülkelerin kültürel özelliklerini benzerlik ve farklılıkları açısından karşılaştırdı. Türkiye ile KKTC'de Türkçenin kullanılması ve bayramlarda aile ziyaretlerine önem verilmesi gibi ortak özellikleri ele aldı. Daha sonra öğrenciler, farklı kültürlerden insanların eğitim, spor ve sanat etkinliklerinde neden bir araya geldiklerini tartıştı. İnsanların birbirlerinin geleneklerini tanımasının, farklılıklara saygı göstermesinin ve birlikte karar almasının ortak etkinliklere nasıl katkı sağlayacağını örneklerle açıkladı.

Aşağıdaki soruları metne göre yanıtlayınız.

a) Öğrencilerin farklı geleneklere karşı nasıl davranmaları gerektiğini açıklayınız.

b) Kültürel farklılıklara saygıyı anlatan bir slogan yazınız.

5. Zeynep'in yaşadığı mahallede farklı yörelerden gelen aileler bulunmaktadır. Bu ailelerin bayram geleneklerinden bazıları birbirinden farklıdır. Bayram günü geldiğinde Zeynep'in ailesi büyüklerini ziyaret ederek onların ellerini öptü. Komşuları Ayşe Hanım, kendi yöresine ait bir tatlı hazırlayarak komşularına ikram etti. Mahalleye yeni taşınan bir aile ise bayram ziyaretlerinde misafirlerine yöresel ekmek sundu. Mahalle sakinleri, birbirlerinin ikramlarına ve bayram geleneklerine ilgi gösterdi. Kimse farklı gelenekleri yadırgamadı ve diğer ailelerden kendi geleneklerini değiştirmelerini istemedi. Zeynep, bayram boyunca komşuların birbirlerini daha yakından tanıdığını ve aralarındaki ilişkilerin güçlendiğini fark etti.

Metne göre bayram geleneklerine saygı gösterilmesi birlikte yaşamaya nasıl katkı sağlamıştır? İki örnek yazınız.

6. Geçtiğimiz yaz, ülkemizin birçok yerinde büyük orman yangınları çıktı. Alevler kısa sürede yayılıp köylere ve yerleşim alanlarına kadar ulaştı. Yangını gören herkes büyük bir korku ve üzüntü yaşadı. Pek çok insan evini, tarlasını ve hayvanlarını kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kaldı. Bu zor günlerde ülkenin dört bir yanından yardım ve dayanışma haberleri geldi. İtfaiyeciler ve orman işçileri alevlerle günlerce mücadele etti. Gönüllüler, yangın bölgesine su ve yiyecek taşıdı. Sağlık ekipleri, yaralanan ve dumandan etkilenen insanlara yardım etti. Diğer şehirlerdeki insanlar, yangından etkilenenler için battaniye, giysi ve gıda maddesi gönderdi. Bu dayanışma sayesinde birçok köy kurtarıldı, pek çok aile yeniden ayağa kalktı. Yangınlar büyük bir acı bıraksa da birlik olmanın ve yardımlaşmanın ne kadar önemli olduğunu bir kez daha hatırlattı.

Aşağıdaki soruları metne göre yanıtlayınız.

a) Afetle mücadelede hangi davranışlar yardımlaşma ve dayanışmaya örnek gösterilebilir?

b) Gönüllülerin yangın bölgesine su ve yiyecek taşıması onların hangi değerlere önem verdiğini gösterir?

7. Aşağıda bir kurumun kuruluş amaçları verilmiştir.

- Ülkemizde meydana gelebilecek afetlere karşı önlem almak
- Afete hazırlık yapmak ve afetin gerçekleşmesi hâlinde müdahalede bulunmak
- Afetten etkilenenlerin yaşam koşullarının iyileştirilmesine yardımcı olmak

Kuruluş amaçları verilen bu kurumun adını yazınız.

8. 5/A sınıfı öğrencileri, mahallelerinde yalnız yaşayan ve günlük ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çeken ileri yaştaki insanlara destek olmak amacıyla bir sosyal sorumluluk projesi hazırlamaya karar vermiştir. Öğrenciler, projenin planlama aşamasında yapılacak çalışmaları belirlemiş ve kendi aralarında görev paylaşımı yapmıştır. Ancak çalışmalar ilerledikçe bazı öğrencilerin üstlendikleri sorumlulukları zamanında yerine getirmediği, bazılarının ise arkadaşlarının görüş ve önerilerini dikkate almadığı görülmüştür. Bu durum, öğrenciler arasında anlaşmazlıklara neden olmuş ve projenin planlanan şekilde ilerlemesini zorlaştırmıştır.

Aşağıdaki soruları metne göre yanıtlayınız.

a) Öğrencilerin hazırladığı sosyal sorumluluk projesinde yaşanan aksaklıkların nedenlerinden birini yazınız.

b) Öğrencilerin yaşanan sorunları çözerek projeyi başarıyla tamamlayabilmeleri için nasıl davranmaları gerektiğini açıklayınız.

9. Sosyal Bilgiler dersi için performans görevi alan bir grup öğrenci, ihtiyaç sahibi arkadaşlarının eğitimine destek olmak amacıyla bir yardımlaşma kampanyası düzenlemeye karar verdi. Bazı öğrenciler kitap ve kırtasiye malzemelerinin toplanmasını, bazıları ise okulda bir dayanışma etkinliği düzenlenmesini önerdi. Öğretmenleri, öğrencilerinden önerilerini değerlendirmelerini, ortak bir karar almalarını ve görev paylaşımı yaparak kampanyayı gerçekleştirmelerini istedi.

Aşağıdaki soruları metne göre yanıtlayınız.

a) Öğrencilerin yardımlaşma kampanyası düzenlemesi toplumsal birlik ve beraberliğe hangi katkıları sağlar? İki örnek veriniz.

b) Siz bu öğrenci grubunda yer alsaydınız hangi yardımlaşma faaliyetini önerirdiniz? Önerdiğiniz faaliyeti gerçekleştirmek için yapacağınız çalışmayı yazınız.

10. Bir ilin komşu illere, yeryüzü şekillerine, su kaynaklarına, tarihî mekânlarına ve doğal güzelliklerine bağlı olarak ortaya çıkan kendine has özelliklerinin tümüne göreceli konum denir.

Bu tanıma göre yaşadığınız ilin göreceli konumunu; doğal güzelliklerine, tarihî mekânlarına, yeryüzü şekillerine ve su kaynaklarına göre tarif ediniz.

Doğal güzellikleri: .....

Tarihî mekânları: .....

Yeryüzü şekilleri: .....

Su kaynakları: .....

11. Aşağıda Türkiye dilsiz haritası verilmiştir.



a) Yaşadığınız ili harita üzerinde bulup boyayınız.

b) Yaşadığınız ilin komşularını yazınız.

12. Aşağıdaki soruları Batman ili siyasi ve fiziki haritalarına göre yanıtlayınız.



Batman ili siyasi haritası



Batman ve çevresi fiziki haritası

a) Batman'ın komşu olduğu illerden üçünü, her birinin Batman'ın hangi yönünde olduğunu belirterek tabloya yazınız.

	Batman'ın komşu ili	Komşu ilin Batman'a göre yönü
1		
2		
3		

b) Batman'ın göreceli konumunu açıklayan iki özellik (dağlar, akarsular vb.) yazınız.

5. SINIF

SOSYAL BİLGİLER

YAZILIYA HAZIRLANIYORUM

1. DÖNEM - 1. YAZILI

ÖĞRENME ÇIKTISI	SORU NO
SB.5.1.1. Dâhil olduğu gruplar ve bu gruplardaki rolleri arasındaki ilişkileri çözümleyebilme	1, 2
SB.5.1.2. Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini yorumlayabilme	3, 4, 5
SB.5.1.3. Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine katkı sağlayabilme	6, 7, 8, 9
SB.5.2.1. Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirleyebilme	10, 11, 12

ÇÖZÜMLER

1. a) 5. sınıf grubu, matematik proje grubu, servis grubu, aile grubu.

b) Öğrenci, grup lideri, konuşmacı, yolcu, evlat, abla/kardeş.

2.

Dâhil olduğu grup	Sahip olduğu rol	Üstlendiği sorumluluk
5/B sınıfı	Öğrenci	Zil çalınca sırasına oturmak
Bilim şenliği proje grubu	Proje grubu üyesi	Araştırma yapmak ve sunum yapmak
Futbol takımı	Futbol oyuncusu	Antrenmanlara düzenli katılmak
Aile	Kardeş / abi / evlat	Kardeşine yardım etmek, ev işlerini paylaşmak

3. a) Afganistan'daki iç çatışmalar (iç savaş).

b) Toplumsal birlik ve beraberlik güçlenmiştir; toplumsal barış ve kardeşçe yaşama ortamı oluşmuş, insanlar farklı kültürleri tanıyarak birbirlerinin mutluluğunu paylaşmıştır.

4. a) Öğrenciler farklı gelenekleri tanımaya çalışmalı, kültürel farklılıklara saygı ve hoşgörüyle yaklaşmalıdır. Birbirlerinin geleneklerini küçümsememeli, farklılıkları doğal karşılamalı; ortak etkinliklerde birbirlerinin görüşlerini dinleyip birlikte karar almalıdır.

b) Örnek: "Farklılıklarımız zenginliğimiz, saygımız birliğimizdir." / "Geleneklerimiz farklı, saygımız ortak."

5. Komşular birbirlerini ve farklı gelenekleri daha yakından tanımıştır. Komşular arasındaki ilişkiler güçlenmiştir. Yeni taşınan aile kendini kabul edilmiş hissetmiştir. Mahallede dostluk ve birlikte yaşama duygusu gelişmiştir.

6. a) İtfaiyecilerin, orman işçilerinin ve gönüllülerin yangın söndürme çalışmalarına katılması; gönüllülerin yangın bölgesine su ve yiyecek taşıması; diğer şehirlerdeki insanların battaniye, giysi ve gıda göndermesi; sağlık ekiplerinin yaralananlara yardım etmesi.

b) Yardımseverlik, yardımlaşma, dayanışma, fedakârlık, sorumluluk, empati, vatanseverlik vb.

7. Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD).

8. a) Bazı öğrencilerin üstlendikleri görev ve sorumlulukları zamanında yerine getirmemesi ya da bazı öğrencilerin arkadaşlarının görüş ve önerilerini dikkate almaması.

b) Öğrenciler üstlendikleri görevleri zamanında yerine getirmeli ve sorumluluk bilinciyle hareket etmelidir. Birbirlerinin görüş ve önerilerini saygıyla dinlemeli, anlaşmazlıkları konuşarak çözmeli ve ortak kararlar doğrultusunda iş birliği yapmalıdır.

9. a) İnsanlar arasında dayanışma duygusunu güçlendirir. İhtiyaç sahiplerinin sorunlarının çözülmesine yardımcı olur. Toplumda birlik ve beraberliği artırır. İnsanlar arasındaki güven ve yardımlaşma duygusunu geliştirir.

b) Örnek: Kitap ve kırtasiye yardımı kampanyası düzenlerdim. Okul yönetiminden izin alarak kampanyayı arkadaşlarıma duyururdum. Görev paylaşımı yaparak toplanan malzemelerin ihtiyaç sahibi öğrencilere ulaştırılmasını sağlardım.

10. Öğrenci yaşadığı ili dört özelliğe göre tarif eder. Örnek (Sivas):

Doğal güzellikler: Gökpınar, Dipsiz Göl, Hafik Gölü

Tarihî mekânlar: Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası, Gök Medrese, Buruciye Medresesi, Kongre Müzesi

Yeryüzü şekilleri: Tecer Dağları, Yıldız Dağı, Uzunyayla Platosu

Su kaynakları: Kızılırmak, Yıldız Irmağı

11. a) Öğrenci yaşadığı ili harita üzerinde doğru şekilde boyar/işaretler.

b) Yaşadığı ilin komşu illeri (ve varsa komşu ülkeleri) yazılır.

12. a) Diyarbakır – batı; Mardin – güney; Siirt – doğu; Muş – kuzey; Bitlis – kuzeydoğu.

b) Kuzeyinde Bitlis Dağları (Toroslar) bulunur. Güneyinde Mardin Platosu bulunur. Dicle Nehri ilin önemli su kaynağıdır. İlin kuzey kesimleri daha yüksek ve engebelidir. Diyarbakır Havzası ilin önemli düzlük alanlarındandır.

YAZILI PUSULASI

Çözümlere buradan ulaş

5. Sınıf Sosyal Bilgiler · 2026-2027 · 1. dönem 1. yazılı

Telefonunun kamerasıyla ilgili QR kodunu okut.
Ekrandan okuyorsan QR koduna dokunabilirsin.

CEVAP VE ÇÖZÜMLER

Yazılı cevaplar ve çözüm sayfası
Ücretsiz erişim

VİDEO ÇÖZÜMÜ

Bu PDF’nin ilgili videosu ve durumu
Premium videolar uygulamada açılır

Video henüz eklenmediyse sağdaki sayfada belirtilir.
Video sonradan eklendiğinde aynı QR kodu kullanılabilir.

Bu erişim kartı Yazılı Pusulası tarafından eklenmiştir.
Önceki soru ve cevap sayfaları değiştirilmemiştir.
kaynaklar.net